C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1a-522/2024 Judecătoria Ungheni
1-21103196-03-1a-21102024 Judecător: Ion Ghizdari

D E C I Z I E
în numele Legii

07 iulie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,
În componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul: Ion Talpa
Judecătorii: Victoria Robu, Ecaterina Arseni
Grefier Cazacu Marina, Inna Rădăuță
Cu participarea:
Procurorului Inga Pascari
Avocaților Vasile Roibu, Denis Lesnic
Inculpaților Radu Grigore, Ursu Ion

a judecat în şedinţă publică în ordine de apel, apelurile procurorului în Procuratura Ungheni, Lucian Primac și a avocatului Ion Chitoroagă în interesele părții vătămate ÎS RN"Plaiul Fagului" declarate împotriva sentinţei Judecătoriei Ungheni din 24.05.2024 în cauza penală privind învinuirea lui:

Radu Grigore ***,** IDNP *****, născut la data de ***** în *****, domiciliat în s. *****, cetăţean al Republicii Moldova, angajat în calitate de maistru pădurar la Întreprinderea de Stat Rezervația Naturală „Plaiul Fagului", căsătorit, un copil minor la întreținere, studii medii speciale, cu grad de dizabilitate, nu are titluri speciale, grade de calificare sau distincţii de stat, fără antecedente penale, posedă limba română, nu a fost reținut sau arestat în această cauză penală;

și

Ursu Ion ***,** IDNP 0981902884748, născut la data de *****în *****, domiciliat în *****, cetăţean al Republicii Moldova, fără loc permanent de muncă, căsătorit, fără persoane la întreținere, studii superioare,

fără grad de dizabilitate, nu are titluri speciale, grade de calificare sau distincţii de stat, fără antecedente penale, posedă limba română, nu a fost reținut sau arestat în această cauză penală;

în săvârşirea infracţiunilor prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), d) și art. 191 alin. (4) Cod penal al Republicii Moldova.

Termenul de judecare a cauzei:

în instanţa de fond: 08.07.2021 - 24.05.2024;

în instanţa de apel: 14.06.2024 - 21.10.2024 (Curtea de Apel Chișinău)
21.10.2024- 04.02.2026 (judecător în demisie)
04.02.2026-11.06.2026

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 24.05.2024 a fost achitat Radu Grigore *****, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existenţa faptei infracţiunii.

A fost achitat Radu Grigore *****, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existenţa faptei infracţiunii.

A fost achitat Ursu Ion *****, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existenţa faptei infracţiunii.

A fost achitat Ursu Ion *****, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existenţa faptei infracţiunii.

S-a admis retragerea acţiunii civile formulată de reprezentantul părții civile, directorul interimar al Rezervației Naturale „Plaiul Fagului”, Galușca Anton, privind repararea prejudiciului material.

S-a încetat procesul cu privire la acţiunea civilă formulată de reprezentantul Rezervației Naturale „Plaiul Fagului”, privind repararea prejudiciului material.

Retragerea acţiunii civile la faza judecării cauzei, acceptată de instanţă, împiedică intentarea ulterioară a aceleiaşi acţiuni în cadrul procesului civil.

Prin încheierea de corectarea erorii din 28.05.2024 s-a corectat din oficiu eroarea materială evidentă admisă în sentința Judecătoriei Ungheni nr. 1-374/2021

din 24 mai 2024, indicând corect în tot textul sentinței în loc de sintagma „art. 191 alin. (5) Cod penal” sintagma „art. 191 alin. (4) Cod penal”.

S-a corectat din oficiu eroarea materială evidentă admisă în § 1 alin. (2) și § 2 alin. (2) din sentința Judecătoriei Ungheni nr. 1-374/2021 din data de 24 mai 2024, indicând corect în loc de sintagma „săvârșite în proporții mari” sintagma „săvârșite în proporții deosebit de mari”.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat în fapt, că, Radu Grigore ***** se învinuiește că, fiind angajat în calitate de maistru pădurar a ISRN „Plaiul Fagului” în baza contractului individual de muncă din 02 mai 2015 și a contractului de răspundere materială din 24 august 2018, de comun acord cu pădurarul Ursu Ion, contrar atribuțiilor de serviciu pct 2.3 din instrucțiunea de funcție a maistrului pădurar care îl obligă să exercite controlul în vederea folosirii corecte a fondului forestier a pazei și protecției pădurii, contrar pct 2.13 care îl obligă să ducă evidența volumelor și cantităților volumelor materialului lemnos recoltat, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, în perioada ianuarie 2019 - iunie 2019, fiind responsabili de evaluarea parchetelor ce urmează a fi tăiate și efectuarea nemijlocită a tăierilor de igienă în parchetele (48H/1, 50 E/1, 48B/2, 48B/3, 48K/1, 48K/2) în cantonul silvic 10 a Rezervației Naturale „Plaiul Fagului” situat în extravilanul s. Rădenii Vechi, pe o suprafață de 38,3 ha, cu contabilizarea ulterioară a masei lemnoase, au extras de pe parchetele enunțate supra, un volum de 1763,29 m3 masă lemnoasă, însă la evidența contabilă a fost luată doar 1082,3 m3 masă lemnoasă, iar diferența de 681 m3 de masă lemnoasă în valoare de 520430,38 lei nu a fost luată la evidența contabilă în corespundere cu normativele tehnice, fiind înstrăinată, iar echivalentul bănesc fiind însușit, astfel în consecință fiind cauzate fondului ariilor naturale protejate de stat daune în proporții deosebit de mari, în mărime de 520430,38 lei.

Astfel, Radu Grigore ***** se învinuiește de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal - însuşirea ilegală a bunurilor altei persoane, de către cel căruia i-au fost încredinţate în baza unui titlu şi cu un anumit scop, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, săvârșite în proporții mari.

Tot el, se învinuiește că, fiind angajat în calitate de maistru pădurar a ISRN „Plaiul Fagului” în baza contractului individual de muncă din 02 mai 2015 și a contractului de răspundere materială din 24 august 2018, de comun acord cu pădurarul Ursu Ion, contrar atribuțiilor de serviciu pct. 2.3 din instrucțiunea de funcție a maistrului pădurar care îl obligă să exercite controlul în vederea folosirii corecte a fondului forestier a pazei și protecției pădurii, contrar pct. 2.13 care îl obligă să ducă evidența volumelor și cantităților volumelor materialului lemnos recoltat, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, în perioada ianuarie 2020 - martie 2020, fiind responsabili de evaluarea parchetelor ce urmează a fi tăiate și efectuarea nemijlocită a tăierilor în parchetul 50 H1 în cantonul silvic

10 a Rezervației naturale „Plaiul Fagului” situat în extravilanul s. Rădenii Vechi, pe o suprafață de 2,0 ha, cu contabilizarea ulterioară a masei lemnoase, au extras de pe parchetul enunțat supra, un volum de 166,22 m3 masă lemnoasă, însă la evidența contabilă a fost luată doar 129,0 m3 masă lemnoasă, iar diferența de 33,22 m3 de masă lemnoasă în valoare de 23520,84 lei nu a fost luată la evidența contabilă în corespundere cu normativele tehnice, fiind înstrăinată, iar echivalentul bănesc fiind însușit, astfel în consecință fiind cauzate fondului ariilor naturale protejate de stat, daune în proporții considerabile, în mărime de 23520,84 lei.

Astfel, Radu Grigore ***** se învinuiește de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal - însuşirea ilegală a bunurilor altei persoane, de către cel căruia i-au fost încredinţate în baza unui titlu şi cu un anumit scop, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu.

Ursu Ion ***** se învinuiește că, fiind angajat în calitate de pădurar a ÎSRN„Plaiul Fagului” în baza contractului individual de muncă din 02 mai 2015 și a contractului de răspundere materială din 24 august 2018, de comun acord cu maistrul pădurar Radu Grigore, contrar prevederilor contractuale care îl obligă care să aibă o atitudine grijulie față de valorile materiale luate în gestiune și să răspundă material pentru asigurarea integrității valorilor materiale luate în gestiune, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, în perioada ianuarie 2019 - iunie 2019, fiind responsabili de efectuarea nemijlocită a tăierilor de igienă în parchetele (48H/1, 50 E/1, 48B/2, 48B/3, 48K/1, 48K/2) în cantonul silvic 10 a Rezervației naturale „Plaiul Fagului” situat în extravilanul s. Rădenii Vechi, pe o suprafață de 38,3 ha, cu contabilizarea ulterioară a masei lemnoase, au extras de pe parchetele enunțate supra un volum de 1763,29 m3 masă lemnoasă, însă la evidența contabilă a fost luată doar 1082,3 m3 masă lemnoasă, iar diferența de 681 m3 de masă lemnoasă în valoare de 520430,38 lei nu a fost luată la evidența contabilă în corespundere cu normativele tehnice, fiind înstrăinată, iar echivalentul bănesc fiind însușit, astfel în consecință fiind cauzate fondului ariilor naturale protejate de stat, daune în proporții deosebit de mari, în mărime de 520430,38 lei.

Astfel, URSU Ion ***** se învinuiește de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal - însuşirea ilegală a bunurilor altei persoane, de către cel căruia i-au fost încredinţate în baza unui titlu şi cu un anumit scop, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, săvârșite în proporții mari.

Tot el se învinuiește că, fiind angajat în calitate de pădurar a ÎSRN „Plaiul Fagului” în baza contractului individual de muncă din 02 mai 2015 și a contractului de răspundere materială din 24 august 2018, de comun acord cu maistrul pădurar Radu Grigore contrar prevederilor contractuale care îl obligă care să aibă o atitudine grijulie față de valorile materiale luate în gestiune și să răspundă material pentru asigurarea integrității valorilor materiale luate în gestiune,

urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, în perioada ianuarie 2020 - martie 2020, fiind responsabili de efectuarea nemijlocită a tăierilor de igienă, în parchetul 50 HI în cantonul silvic 10 a Rezervației naturale „Plaiul Fagului” situat în extravilanul s. Rădenii Vechi, pe o suprafață de 2,0 ha, cu contabilizarea ulterioară a masei lemnoase, au extras de pe parchetul enunțat supra un volum de 166,22 m3 masă lemnoasă, însă la evidența contabilă a fost luată doar 129,0 m3 masă lemnoasă, iar diferența de 33,22 m3 de masă lemnoasă în valoare de 23520,84 lei nu a fost luată la evidența contabilă în corespundere cu normativele tehnice, fiind înstrăinată, iar echivalentul bănesc fiind însușit, astfel în consecință fiind cauzate fondului ariilor naturale protejate de stat, daune în proporții considerabile, în mărime de 23520,84 lei.

Astfel, Ursu Ion ***** se învinuiește de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal - însuşirea ilegală a bunurilor altei persoane, de către cel căruia i-au fost încredinţate în baza unui titlu şi cu un anumit scop, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu.

La 07.06.2024, nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond procurorul în Procuratura Ungheni Lucian Primac, a declarat apel în termen, prin care a solicitat casarea sentinţei judecătoriei Ungheni din 24 mai 2024 în privinţa inculpaţilor Ursu Ion şi Radu Grigore prin care aceştia au fost achitaţi de comiterea infracţiunilor prevăzute de art. 191 alin (4) şi 191 alin. (2) lit. b), d) Cod penal din motiv că nu există faptul infracţiunii. Pronunţarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă prin care:

- Ursu Ion să fie recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.191 alin. (4) Cod penal şi să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani.
- Ursu Ion să fie recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.191 alin. (2) lit. b), d) Cod penal şi să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu privarea de dreptul de a ocupa o anumită funcţie sau de a exercita o anumită activitate de natura aceleia de care s-a folosit inculpatul la săvârşirea infracţiunii pe un termen de 2 ani;
- în temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul parţial al pedepselor, să-i fie stabilită inculpatului Ursu Ion o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.
- Radu Grigore să fie recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal şi să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani;
- Radu Grigore să fie recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), d) Cod penal şi să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de

închisoare pe un termen de 2 ani cu privarea de dreptul de a ocupa o anumită funcţie sau de a exercita o anumită activitate de natura aceleia de care s-a folosit inculpatul la săvârşirea infracţiunii pe un termen de 2 ani;

- în temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul parţial al pedepselor, să-i fie stabilită inculpatului Radu Grigore o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A mai solicitat procurorul a aplica măsura preventivă sub formă de arest în privinţa inculpaţilor Ursu Ion şi Radu Grigore și a admite integral acţiunea civilă înaintată de partea vătămată Rezervaţia Naturală ”Plaiul Fagului”.

În motivarea apelului se invocă că sentința de achitare este ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de fond ar fi apreciat eronat probele administrate și ar fi ignorat ansamblul materialului probator, prin care s-a demonstrat cu certitudine că inculpații Ursu Ion și Radu Grigore, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, au extras un volum de masă lemnoasă mai mare decât cel evidențiat contabil, diferența fiind însușită și valorificată în mod ilegal, cauzând prejudicii semnificativ Rezervației Naturale „Plaiul Fagului”.

Apelantul arată că actele de control din 26.12.2019 și 18.03.2020 sunt legale și veridice, deoarece au fost întocmite în prezența reprezentanților Rezervației, care au participat la măsurarea cioatelor, au semnat fișele de inventariere și nu au formulat obiecții. În opinia procurorului, concluziile instanței privind inexactitatea calculelor inspectorilor de mediu sunt contrazise de declarațiile martorilor și de documentele administrate în cauză. De asemenea, apelantul susține că instanța a acordat o valoare probatorie excesivă declarațiilor inculpaților și unor martori ai apărării, fără a le corobora cu celelalte probe, inclusiv cu declarațiile inspectorilor de mediu și ale altor martori, precum și cu actele de control și procesele-verbale de examinare a documentelor. Procurorul consideră că probele demonstrează realitatea volumului de masă lemnoasă extras și existența diferențelor constatate de organele de control.

În privința infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, apelantul invocă faptul că procesul-verbal de control nr. 03PV/UN-20 din 18.03.2020 confirmă existența unei diferențe între volumul real de masă lemnoasă și cel evidențiat contabil, iar rezultatele controlului au fost acceptate de reprezentanții Rezervației și nu au fost contestate.

Totodată, procurorul critică soluția instanței referitoare la acțiunea civilă, susținând că cererea de renunțare la aceasta a fost depusă după retragerea completului de judecată în camera de deliberare, fiind astfel tardivă conform art. 224 CPP. Prin urmare, instanța ar fi încălcat legea procesuală prin acceptarea renunțării și încetarea procesului civil.

La 12.06.2024 nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Ion Chitoroaga acționând în interesele părții vătămate ÎS RM ”Plaiul Fagului”, a declarat apel, în termen, prin care a solicitat casarea integrală a sentinţei Judecătoriei Ungheni din 24.05.2204 pe cauza penală de învinuire a lui Ursu Ion şi Radu Grigore în săvârşirea infracţiunilor prevăzute de art. 191 alin.4 CP, art. 191 alin.2 CP cu rejudecarea cauzei în fond, pronunţarea unei noi hotărîri prin care Ursu Ion şi Radu Grigore să fie recunoscuţi vinoveţi în săvîrşirea infracţiunilor prevăzute de art. 191 alin.4 CP, art. 191 alin. 2 CP, cu stabilirea unei pedepse prevăzute de Codul Penal. A mai solicitat apelantul admiterea integrală a acţiunii civile şi a dispune încasarea în mod solidar din contul lui Ursu Ion şi Radu Grigore a sumei de 520430,18 lei cu titlu de prejudiciu material.

În motivarea cererii de apel, reprezentantul părții vătămate ÎS RN „Plaiul Fagului”, susține că sentința de achitare este neîntemeiată și urmează a fi casată, deoarece probele administrate demonstrează că inculpații Ursu Ion și Radu Grigore au însușit și înstrăinat ilegal cantități semnificative de masă lemnoasă care nu au fost reflectate în evidența contabilă a întreprinderii, cauzând un prejudiciu material de 520430,38 lei. Instanța de fond a apreciat eronat probele și a dispus nejustificat achitarea inculpaților pentru infracțiunile prevăzute de art. 191 alin. (4) și art. 191 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, deși materialele cauzei confirmă existența faptelor imputate și prejudiciul cauzat patrimoniului întreprinderii.

De asemenea, apelantul critică soluția privind încetarea procesului civil ca urmare a retragerii acțiunii civile de către directorul interimar al întreprinderii, susținând că această retragere a fost depusă eronat și fără suport juridic, întrucât prejudiciul pretins nu a fost reparat, iar întreprinderea continuă să fie persoana vătămată prin faptele incriminate. În opinia sa, instanța avea obligația să examineze și să soluționeze acțiunea civilă odată cu cauza penală cu încasarea solidară de la inculpați a sumei de 520 430, 38 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat ÎS RN „Plaiul Fagului”.

În ședința instanței de apel acuzatorul de stat, procurorul Inga Pascari a pledat pentru admiterea apelului depus de partea acuzării, cu casarea totală a sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare.

În ședința de judecată avocatul părții vătămate, Ion Chitoroaga a solicitat admiterea apelului avocatului pe motivele invocate.

Inculpații Radu Grigore, Ursu Ion și avocatul Vasile Roibu au solicitat respingerea apelurilor procurorului și a părții vătămate, cu menținerea sentinței fără modificări.

Audiind participanţii la proces, verificînd argumentele invocate în apelurile declarate, prin prisma probelor administrate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat de procurorul în Procuratura Ungheni, Lucian Primac și de avocatul Ion Chitoroaga în interesele părții vătămate urmează a fi admise, cu

casarea sentinţei şi pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, reieşind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.415 al.(1) pct.2) CPP, instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casând sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.

Potrivit art. 414 al. (1) CPP, instanţa de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel.

În conformitate cu art. 414 al. (2) CPP, instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Conform art. 414 al. (4) CPP RM, în vederea soluţionării apelului, instanţa de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Conform art. 101 al. (1, 3) CPP, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor şi nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanţa de judecată.

Colegiul penal ţine să indice, că potrivit prevederilor art. 385 al. (1) CPP RM sunt stabilite chestiunile pe care trebuie să le soluţioneze instanţa de judecată la adoptarea sentinţei, în următoarea consecutivitate, printre care:

1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul;
2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat;
3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea;
4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracţiuni.

Colegiul penal ajunge la concluzia că judecând cauza penală de învinuire a lui Radu Grigore și Ursu Ion în baza art.191 alin. (2) li.b), d) și art. 191 alin.(4) Cod penal, instanţa de fond nu a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, concluzia instanţei privind achitarea inculpaților Radu Grigore și Ursu Ion învinuiți în săvârșirea infracţiunilor prevăzute de baza art.191 alin. (2) li.b), d) și art. 191 alin.(5) Cod penal,(corectat în art. 191 alin.(4) CP) deoarece nu s-a constat existența faptei infracțiunii, fiind una neîntemeiată.

Colegiul penal consideră că instanţa de fond, fără just temei şi nemotivat a respins probele administrate de organul de urmărire penală, prezentate de acuzare

şi examinate în şedinţa de judecată, în aspectul dat, concluzia instanţei de fond nu se bazează pe date obiective şi prevederile legale.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră că aspectul despre stabilirea adevărului în procesul penal nu este o obligaţiune exhaustivă doar a acuzatorului de stat, această prerogativă revenindu-i şi autorităţii judecătoreşti. Or, prin emiterea pripită a unei soluţii judecătoreşti au fost lăsate în umbră cele mai importante circumstanţe şi aspecte probatorii ale cazului din speţă.

Totodată, Colegiul penal reţine că potrivit pct. 14.2 a Hotărîrii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel", completată prin hotărîrea nr.10 din 24.12.2010, apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în faţa primei instanţe. În cadrul judecăţii în apel, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de către prima instanţă (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum şi la administrarea oricăror probe noi. Instanţa de apel poate adopta una din soluţiile pe care le poate pronunţa prima instanţă, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunînd după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Potrivit art.14.7 a hotărîrii nominalizate, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunţat ori trebuia să se pronunţe prima instanţă şi care, prin apel, se transmit instanţei de apel sînt următoarele: dacă fapta reţinută ori numai imputată a fost săvîrşită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participaţia, contribuţia materială a fiecărui participant; dacă există circumstanţe atenuante şi agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanţă prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 CPP.

În ce priveşte chestiunile de drept pe care le poate soluţiona instanţa de apel, acestea sunt: dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii; dacă infracţiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menţionate, hotărîrea instanţei de fond urmează a fi desfiinţată, cu rejudecarea cauzei.

Totodată, instanţa de apel operează şi cu prevederile art. 413 alin. (3) CPP, potrivit cărora, instanţa de apel, la cererea părţilor, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanţă și poate administra probe noi, coroborate cu prevederile art. 414 al. (6) CPP, potrivit cărora, instanţa de apel nu este în drept să-şi întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanţă dacă ele nu au fost verificate în şedinţa de judecată a instanţei de apel si nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Fiind audiat în şedinţa instanţei de apel, martorul ***** a susținut declarațiile date în instanța de fond, prin care a relatat că a participat la controlul efectuat la sfârșitul anului 2019 în cantonul silvic gestionat de Ursu Ion, unde au fost măsurate cioatele arborilor tăiați și întocmite fișe de inventariere semnate de persoanele prezente. În baza măsurărilor s-a calculat volumul masei lemnoase, s-a constatat o diferență față de volumul evidențiat contabil, iar constatările au fost consemnate în actele de control și transmise procuraturii. Martorul a precizat că diametrul cioatelor a fost determinat prin calcularea mediei dintre diametrul maxim și minim, iar înălțimea arborilor tăiați a fost estimată prin raportare la arbori similari din aceeași zonă. Acesta a confirmat existența diferențelor constatate la volumul de masă lemnoasă și a menționat că obiecțiile formulate de Ursu Ion în timpul controlului au fost luate în considerare. Totodată, a arătat că nu își amintește anumite detalii privind controlul și că măsurările efectuate pe arborii în picioare sunt mai exacte decât cele realizate pe cioate.

Fiind audiat în şedinţa instanţei de apel, martorul ***** a declarat că susține declarațiile date în instanța de fond, din care reiese că, că în anul 2020, în calitate de șef al Inspecției Mediului Călărași, a participat la un control efectuat în cadrul Rezervației Naturale „Plaiul Fagului”. Controlul a fost realizat împreună cu reprezentanții rezervației, fiind verificate datele privind masa lemnoasă evidențiată și cea care rezulta din măsurările efectuate pe cioate. În urma verificărilor au fost întocmite fișe de evaluare, semnate de participanți, iar datele au fost introduse într-un program computerizat care a calculat volumul masei lemnoase și diferențele constatate. Martorul a precizat că nu au fost formulate obiecții la datele consemnate în fișele de inventariere și că, în urma controlului, a fost întocmit un proces-verbal contravențional pentru neînregistrarea integrală a masei lemnoase. Acesta a menționat că la control a participat și Radu Grigore, că nu au fost depistate transporturi de lemn fără acte și că, în opinia sa, măsurările efectuate pe cioate și pe arborii în picioare oferă rezultate echivalente.

Martorul *****, în instanța de apel a declarat, că susține declarațiile date anterior în instanța de fond, unde a relatat, că în calitate de inspector al Inspectoratului pentru Protecția Mediului, a participat la controale efectuate în cantonul nr. 10 al Rezervației Naturale „Plaiul Fagului”, unde au fost realizate inventarieri ale masei lemnoase și măsurări ale cioatelor arborilor tăiați. În urma verificărilor au fost întocmite fișe de inventariere, la care au participat și reprezentanții rezervației, inclusiv Ursu Ion, iar în unele cazuri și Radu Grigore. Deși au existat unele obiecții în timpul măsurărilor, acestea au fost discutate și s-a ajuns la un consens. Martorul a menționat că pe parchetele verificate au fost efectuate tăieri de igienă, iar evaluarea masei lemnoase s-a realizat prin raportare la arborii similari existenți pe teren. Acesta a confirmat existența unei diferențe de masă lemnoasă constatate în urma controlului, însă a precizat că metoda cea mai

exactă de determinare a volumului este măsurarea arborilor în picioare, nu a cioatelor. Totodată, martorul a declarat că, în cadrul controalelor efectuate, nu au fost depistate transporturi de lemn fără acte, tăieri ilicite sau sustrageri de masă lemnoasă. La primul control, când o parte din masa lemnoasă se afla încă la fața locului, s-a verificat corespunderea acesteia cu documentele de evidență și s-a constatat doar o diferență privind volumul de crengi. De asemenea, nu a putut explica diferențele dintre rezultatele primului și celui de-al doilea control.

Suplimentar, în instanța de apel, martorul a declarat că nu își amintește dacă a participat la verificările efectuate în toate parchetele gestionate de Ursu Ion, însă a participat la controlul unor parchete. De asemenea, nu își amintește dacă au fost formulate obiecții cu privire la controlul efectuat. În parchetele în care se efectuează tăieri de igienă pot exista și arbori de categoria I, însă nu își amintește din ce categorie făceau parte arborii tăiați în parchetele verificate. Martorul a precizat că în cadrul tăierilor de igienă nu pot fi incluși arborii de categoria a IV-a și că arborii uscați sau vătămați sunt cei care se defrișează în cadrul acestui tip de tăieri.

În instanța de apel, martorul ***** a explicat, că susține declarațiile date în instanța de fond, unde a declarat, că în anul 2019, în calitate de director principal al Direcției fond forestier, spații verzi și arii protejate din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, a participat împreună cu alți inspectori la un control în cantonul administrat de Ursu Ion din Rezervația Naturală „Plaiul Fagului”, având ca scop verificarea corectitudinii lucrărilor de exploatare forestieră. În cadrul controlului au fost numărate și măsurate cioatele arborilor tăiați, fiind întocmite fișe de inventariere și efectuate calcule ale volumului masei lemnoase conform metodologiilor aplicabile, constatându-se anumite abateri față de datele autorizate. Martorul a precizat că volumul masei lemnoase a fost determinat pe baza măsurărilor efectuate pe cioate și a estimării înălțimii arborilor după arborii rămași pe picior, însă această metodă presupune o marjă de eroare mai mare decât măsurarea arborilor pe picior, putând ajunge până la 30%. A menționat că evaluarea se baza pe tabele de cubaj care nu întotdeauna corespund condițiilor și speciilor forestiere din Republica Moldova. De asemenea, a arătat că există diferențe semnificative între arborii proveniți din semințe și cei proveniți din lăstari, diametrul cioatei putând diferi considerabil de diametrul la înălțimea de 1,3 m în cazul arborilor din lăstari, fără a exista tabele speciale pentru aceștia. Totodată, înălțimea și volumul arborilor tăiați au fost estimate după arborii rămași pe picior, fiind posibil ca arborii exploatați să fi avut caracteristici diferite. Martorul a menționat că în actul de control au fost consemnate exclusiv constatările efectuate la fața locului și nu cunoaște dacă ulterior au fost dispuse verificări suplimentare de către alte autorități.

Suplimentar, martorul ***** a declarat că nu își amintește concret care au fost neajunsurile depistate în cadrul controlului, menționând că acestea sunt reflectate în materialele cauzei. A precizat că măsurarea masei lemnoase se efectuează individual pentru fiecare arbore, înainte de tăiere, atunci când este necesar. Potrivit acestuia, atât măsurarea arborilor pe picior, cât și măsurarea pe cioate sunt metode corecte, însă măsurarea pe picior oferă rezultate mai apropiate de realitate. Martorul nu și-a amintit cu exactitate tipul tăierilor efectuate, apreciind că, posibil, era vorba despre tăieri de igienă, în cadrul cărora sunt identificați și exploatați arborii uscați sau afectați, conform standardelor tehnice aplicabile. De asemenea, a declarat că actul de control a fost semnat de colaboratorii prezenți la verificare și că nu își amintește să fi fost formulate obiecții la momentul întocmirii acestuia.

Find audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, **inculpatul Radu Grigore a declarat** că susține declarațiile date în instanța de fond, unde el nu recunoaște acuzațiile, susținând că activitatea din Rezervația Naturală „Plaiul Fagului” s-a desfășurat legal, în baza autorizațiilor și procedurilor aprobate de autoritățile de mediu și silvice. Acesta a explicat că tăierile de igienă au fost efectuate în urma calamităților naturale, cu identificarea și marcarea arborilor afectați, inventarierea lor și întocmirea actelor de cubaj conform tabelelor tehnice, ulterior verificate și aprobate de inginerii silvici și organele de mediu. După recepție, masa lemnoasă a fost luată la evidență și actele au fost semnate de persoanele responsabile. Diferențele dintre volumul estimat și cel efectiv pot varia din cauza condițiilor de teren, zăpezii, reliefului, modului de măsurare și particularităților arborilor (lăstari, arbori rupți sau fără coroană), precum și a marjei de eroare tehnică admisă. Totodată, a indicat că ulterior controalelor inițiale contestate au fost efectuate verificări suplimentare de către alți specialiști, care nu au constatat abateri esențiale, iar lucrările s-au încadrat în normele tehnice. De asemenea, a afirmat că nu a participat la toate controalele invocate și că nu i-au fost prezentate sau semnate actele de inventariere contestate. În esență, inculpatul susține legalitatea tăierilor, existența aprobărilor oficiale și lipsa oricărei însușiri ilegale a masei lemnoase.

Fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, **inculpatul Ursu Ion a declarat** că susține declarațiile date în instanța de fond. Potrivit declaraţiilor date de inculpatul Ursu Ion în instanţa de fond, reiese, că acesta își menține nevinovăția, susținând că toate lucrările din Rezervația Naturală „Plaiul Fagului” au fost efectuate legal, în baza autorizațiilor și în urma unor controale anterioare care au confirmat necesitatea tăierilor de igienă.

Acesta a arătat că, în calitate de pădurar, a participat la inventarierea și marcarea arborilor selectați pentru tăiere, împreună cu ingineri silvici, iar măsurările au fost efectuate conform procedurilor tehnice (cu clupa la 1,30 m), ulterior actele au fost verificate și aprobate de inspectorii de mediu și de conducerea instituției. Masa lemnoasă rezultată a fost, în esență, în concordanță cu cea estimată, cu eventuale diferențe minore explicate prin condițiile de teren, relieful dificil, zăpadă, arbori rupți sau din lăstari, precum și prin specificul metodologic al măsurărilor pe cioate.

A susținut că nu a participat la toate controalele invocate, nu a semnat actele de inventariere contestate și că unele măsurări au fost efectuate în lipsa sa sau fără acordul său, motiv pentru care le contestă. În perioadele relevante masa lemnoasă nu putea fi sustrasă sau valorificată ilegal din cauza condițiilor de acces și a faptului că lemnul era depozitat și gestionat sub control intern, iar ulterior recepționat și evidențiat contabil. În esență, inculpatul invocă legalitatea activităților, aprobarea instituțională a tăierilor și lipsa oricărei acțiuni de însușire sau gestionare ilegală a masei lemnoase.

Reprezentantul părții vătămate Tetelea Eugeniu, în instanța de fond, a declarat că actuala conducere a Rezervației Naturale „Plaiul Fagului” a preluat funcția începând cu 28 aprilie 2020, iar faptele invocate în cauză se referă la anul 2019, aflând despre acestea ulterior preluării mandatului. Din documentele studiate, rezultă că în perioada noiembrie–decembrie 2019 a fost efectuat un control în fondul forestier al rezervației, inclusiv în cantonul nr. 10, de către inspectorii de mediu împreună cu specialiști ai rezervației, fiind realizată inventarierea pe cioate și evaluarea masei lemnoase pe mai multe parchete. A arătat că aceste constatări aparțin grupului de lucru desemnat oficial și au fost transmise organelor de urmărire penală, fără a fi contestate la momentul respectiv sau solicitată o reexaminare, ceea ce, în opinia sa, le conferă caracter obiectiv. Totodată, a precizat că materialele au fost înaintate Procuraturii Generale, ulterior fiind pornită urmărirea penală, iar în cadrul procesului penal a fost desemnat un reprezentant al rezervației pentru participare ca parte vătămată, iar ulterior a fost formulată acțiune civilă. A mai declarat că rezultatele controalelor și inventarierii din 2019 au stat la baza acuzațiilor din dosar, nu au fost reevaluate printr-un control suplimentar și nu au fost infirmate de alte expertize, iar specialiștii implicați și-au exercitat atribuțiile în mod corespunzător. În esență, susține că concluziile controlului din 2019 sunt oficiale, obiective și rămân valabile în lipsa unor constatări contrare.

Probe care dovedesc vinovăția inculpaților constituie:

- Actul de constatare din 26.12.2019, întocmit de Inspectorii Direcției Control fond forestier, arii naturale protejate și spații verzi a Inspectoratului pentru Protecția Mediului, *****, *****, *****, în comun cu reprezentanții

ÎS.Rezervația Naturală ,,Plaiul Fagului” , prin care s-a stabilit că în rezultatul tăierilor în 6 parchete a fost recepționat un volum de masă lemnoasă de 1082,3 m3, însă în urma măsurărilor pe cioate s-a stabilit că a fost extras un volum de masă lemnoasă de 1763,29 m3, iar surplusul de 681,0 m3 de masă lemnoasă cu valoarea estimativă de 520430,38 lei nu a fost luat la evidenţă contabilă (f.d 9-11 vol I),

- Fişele de inventariere a cioatelor din 19.11.2019 – 27.11.2019 și Fișele de evaluare a masei lemnoase în parchetele 48 B2, 48 B3, 50 E, 48 Kl, 48 K2 şi 8 HI din cantonul 10 a RN ,,Plaiul Fagului” , semnate de toți membrii grupului de control, stabilindu-se masa lemnoasă extrasă în aceste parchete (f.d.16-103 vol. I),

-Actele şi autorizaţiile privind tăieri de igienă selectivă desfăşurate în cantonul 10 a ÎS RN ’’Plaiul Fagului” din sat. Rădenii Vechi, r-nul Ungheni, în parchetele 48 HI, 50 El, 48 B2, 48 B3, 48 Kl, 48 K2, şi anume: fişa postului pădurarului cantonului nr.10, Ursu Ion; autorizaţia de tăiere; copia bonului fiscal privind sacţionarea; autorizaţia de exploatare a pădurii; ordinul privind controlul efectuat din 15.07.2019; dispoziţia privind efectuarea controlului; actul de revizie; lămuririle; rapoarte privind mişcarea producţiei forestiere; fişele privind masa lemnoasă; bonurile de lucru. (f.d. 136, Vol.I)

-Procesul -verbal de cercetare la faţa locului din data de 25.06.2020 şi planşa foto, potrivit căruia au fost supuse cercetării cinci parchete în care au avut loc tăieri de igienă în primul semestru al anului 2019, în rezultatul cercetării la faţa locului, s-a stabilit că toate cinci parchete sunt delimitate prin borna pe care sunt fixate numărul parchetului şi perioada. În rezultatul cercetării s-a stabilit că, toţi arborii care au fost tăiaţi în cadrul tăierilor de igienă, sunt marcaţi cu vopsea roşie, avînd aplicată pe ciot vopseaua şi marcate cu ciocanul marcator al maistrului pădurar. Cioatele sunt numerotare în ordine cronologică , tăierile fiind începute din parchetul 50 pe fiecare ciot observîndu-se numărul de ordine. La fel, în cadrul cercetării la faţa locului, lângă casa pădurarului a fost depistată mai multă masă lemnoasă secţionata la înălţimea de 1,3 metri care avea pe ea numere de ordine aplicate cu vopsea roşie, numere care coincid cu numerele de ordine aplicate pe cioate. La fel pe marginea drumului de acces la parcele se observă masă lemnoasă în cantităţi mici care este secţionată (f.d.1-10, Vol.II),

-Facturile prin care a fost comercializată masa lemnoasă din cantonul 10 a RN ’’Plaiul Fagului” în perioada primului semestru al anului 2019. Conform facturilor examinate s-a stabilit că, ********** a procurat masa lemnoasa în perioada primului semestru al anului 2019 în cantitate de 8 m/s, fiindu-i eliberată factura din data de 21.03.2019, alte facturi privind vînzarea masei lemnoase către ********** nu au fost identificate conform materialelor cauzei penale. Conform facturilor examinate s-a stabilit că, în perioada primului semestru al anului 2019, Ursu Ion a procurat masa lemnoasă şi anume, prin factura din 28.03,2019 a procurat 5 metri steri de masa lemnoasă de specie tare, prin factura din 19.02.2019 Ursu Ion a

procurat masa lemnoasă 15 m/s lemn specii tari prin factura din 21.02.2019 Ursu Ion a procurat masa lemnoasă 15 m/s lemn specii tari, prin factura din 21.02.2019 Ursu Ion a procurat masa lemnoasă 15 m/s lemn specii tari, prin factura din 27.02.2019 Ursu Ion a procurat masa lemnoasă 15 m/s lemn specii tari, prin factura din 28.03.2019 Ursu Ion a procurat masa lemnoasă 15 m/s lemn specii tari (f.d.35, Vol.II);

- **Procesul verbal de control din 18.03.2020** prin care a fost supusă controlului parchetul 50 HI din cantonul 10 unde au fost recepționați 186 arbori cu obţinerea unui volum de 106 m3 de masă lemnoasă, însă în rezultatul măsurărilor pe cioate s-a stabilit că a fost extras un volum de masă lemnoasă de 162,22 m^3, prin urmare surplusul de 33,22 m^3 de masă lemnoasă nu a fost luat la evidenţă contabilă (f.d 111-113 vol IV)

-Procesul-verbal de cercetare la faţa locului din data de 26.03.2020 prin care în parchetul 50 HI din cadrul RN ’Plaiul Fagului”, deservit de pădurarul Ursu Ion, fiind măsurată masa lemnoasă, s-a stabilit un volum de 90,3 m3 lemn de foc şi 7 m3 lemn de categoria ''Gater” specie carpen, (f.d 114-116 voi III);

- Răspunsul Inspecţiei pentru Protecţia Mediului Ungheni nr. 339 din 02.09.2020 prin care s-a stabilit că suma totală a masei lemnoase cu volumul de 33,22 m^3 care nu a fost luată la evidență urmare a tăierilor efectuate în parchetul 50 HI cantonul 10 a RN ,,Plaiul Fagului” perioada primului semestru al anului 2020 constituie 23520,84 lei. (f.d 152 vol III)

-Procesul verbal din 10 mai 2021, de examinare a fişelor de inventariere a cioatelor în parchetele 48 B2, 48 B3, 50 E, 48 Kl, 48 K2 şi 8 HI din cantonul 10 a RN ,,Plaiul Fagului” stabilindu-se masa lemnoasă extrasă în aceste parchete şi fiind semnate de toți membrii grupului de control (f.d 131 vol. IV).

În urma evaluării probelor verbale și documentare cercetate, Colegiul penal conchide că instanţa de fond, neîntemeiat a ajuns la concluzia privind achitarea inculpaților Radu Grigore și Ursu Ion învinuiți în săvârşirea infracţiunilor de delapidare a masei lemnoase pe ambele capete de acuzare, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei.

Deşi, inculpații Radu Grigore și Ursu Ion nu au recunoscut vinovăţia, poziţia lor urmează a fi apreciată critic, sub aspectul unui drept al inculpaților, care nu poate fi îngrădit, totodată, faptul nerecunoaşterii vinovăției de către inculpați nu generează achitarea lor, din moment ce aceasta se demonstrează cu certitudine.

Instanța de apel reține că vinovăția inculpaților Ursu Ion și Radu Grigore este dovedită prin ansamblul probelor administrate în cauză, care se coroborează între ele și confirmă situația de fapt reținută de acuzare.

Astfel, din Actul de constatare din 26.12.2019, întocmit și semnat de inspectorii Direcției control fond forestier arii naturale protejate și spații verzi a Inspectoratului pentru protecția mediului, *****, ***** și *****, se confirmă că

în urma verificărilor efectuate în fondul forestier al Rezervației Naturale „Plaiul Fagului” au fost stabilite volumele de masă lemnoasă rezultate din tăieri, precum și diferențele între masa lemnoasă estimată și cea evidențiată în contabilitate, fiind sustrasă 681,0 m3 de masă lemnoasă cu valoare estimativă de 520430,38 lei , care a fost extrasă fără a fi luat la evidență contabilă.

Astfel de constatări au fost efectuate și prin Procesul-verbal de control nr. 03PV/UN-20 din 18.03.2020, întocmit de organele de control în componența: Șef direcție , Inspecția pentru protecția mediului Ungheni Gorenco Mihail, inspectorii Rusu Valerii, Șef direcție Inspecția pentru protecția mediului Calaraș, Ghilan Veniamin, inspector *****, în urma inventarierii cioatelor și a evaluării masei lemnoase pe parcelele vizate, prin care s-a stabilit că 33,22 m^3 de masă lemnoasă a fost extrasă nefiind luată la evidență contabilă.

Colegiul penal indică că stabilirea volumului de masă lemnoasă însușită este confirmată și de fișele de inventariere a cioatelor din perioada 19.11.2019–27.11.2019, examinate prin procesul-verbal de examinare, de unde se atestă, semnate inclusiv de reprezentanți ai Rezervației Naturale „Plaiul Fagului”, din care rezultă implicarea directă a inculpaților în procesul de exploatare forestieră și confirmarea datelor privind arborii tăiați și neluați la evidență.

Aceste înscrisuri sunt confirmate prin declarațiile martorilor audiați în cauză, care au relatat împrejurări esențiale privind modul de desfășurare a tăierilor și valorificarea masei lemnoase. Astfel, martorii ***** și ***** (f.d. –229-233, vol. I) au confirmat participarea la controalele efectuate și corectitudinea operațiunilor de inventariere, iar martorii ***** și ********** (f.d. 237-238 vol. I) au oferit informații privind cantitățile de masă lemnoasă exploatată și modul de compensare, care coroborează datele din actele de control.

Prin declarațiile martorilor Grubîi Ghenadii, Rabii Petru și Gălușcă Anton se confirmă starea arborilor și condițiile tăierilor, însă aceste declarații se limitează la aprecieri subiective și nu înlătură constatările tehnice ale organelor de control, și anume că în rezultatul tăierilor în 6 parchete a fost recepționat un volum de 1082,3 m^3 masă lemnoasă, iar în urma măsurărilor pe cioate s-a constatat că a fost extras un volum de 1763, 29 m^3 masă lemnoasă, ce constituie un surplus de 681,0 m^3 masă lemnoasă cu valoarea estimativă de 520430,38 lei, care a fost extrasă fără a fi luată la evidență contabilă.

Relevant în cauză este și faptul că pentru a verifica corespunderea volumului masei lemnoase preconizat pentru obținere și recepționat în urma tăierilor, cu cel din natură extras au fost întocmite 6 Fișe de inventariere a cioatelor la fiecare parcelă din canton, ținîndu-se cont de specia de arbori tăiați și categoria de înălține și diametru acte care au fost contrasemnate de inculpatul Ursu Ion (f.d.16, 20, 27, 35, 43, 50 vol. I). Concomitent prin Fișele de evaluare a masei

lemnoase din parchetele inventariate s-a stabilit volumul total de masă lemnoasă tăiată și valoarea acesteia.

Diferențele dintre volumul de masă lemnoasă exploatat și cel înregistrat în evidențele contabile sunt reflectate în documentele contabile și rapoartele de evaluare a prejudiciului, din care rezultă existența unui prejudiciu material real cauzat patrimoniului instituției.

În ansamblu, probele administrate – Actul de control, fișele de inventariere, declarațiile reprezentantul părții vătămate și martorilor, precum și documentele contabile – se coroborează reciproc și formează un lanț probator coerent, care demonstrează că inculpații, acționând în calitate de persoane responsabile de exploatarea și evidența masei lemnoase, au contribuit la însușirea și neevidențierea unei părți din masa lemnoasă exploatată, cu cauzarea unui prejudiciu material semnificativ.

Prin urmare, instanța constată că vinovăția inculpaților este dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil prin probele administrate în cauză, apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Colegiul penal, la adoptarea soluției de constatare a vinovăției inculpaților Radu Grigore și Ursu Ion, reține că latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art.191 alin. (2) lit.b), d) și art. 191 alin. (4) Cod penal se caracterizează prin intenție directă, manifestată prin conștientizarea de către făptuitori a caracterului prejudiciabil al acțiunilor lor, previzionarea urmărilor social periculoase sub forma cauzării unui prejudiciu material și urmărirea realizării acestui rezultat prin însușirea ilegală a bunurilor încredințate în gestiune.

În speță, din ansamblul probatoriului administrat rezultă că inculpații, având calitatea de persoane responsabile de gestionarea și exploatarea masei lemnoase, au acționat în mod coordonat, cunoscând obligațiile de serviciu privind evidența, recepția și raportarea volumelor de masă lemnoasă exploatate, însă au dispus și executat activități de tăiere și valorificare a masei lemnoase în afara evidențelor contabile oficiale, cu omiterea reflectării integrale a volumelor obținute, însușind această masă lemnoasă.

Acest fapt rezultă cu certitudine din Actul de constatare din 26.12.2019 (f.d.11 vol.I) și din Procesul-verbal de control nr. 03PV/UN-20 din 18.03.2020 (f.d.111-113 vol.III), din care se atestă diferențele între volumul de masă lemnoasă exploatat și cel luat la evidență. De asemenea, fișele de inventariere a cioatelor confirmă desfășurarea tăierilor în parchetele vizate și implicarea directă a inculpaților în procesul de exploatare forestieră.

Declarațiile martorilor *****, *****, precum și ale martorilor ***** și **********,_coroborate cu înscrisurile din dosar, confirmă că activitatea de exploatare a masei lemnoase s-a desfășurat sub controlul și cu participarea efectivă

a inculpaților, iar o parte din masa lemnoasă nu a fost reflectată în evidențele contabile ale instituției.

În aceste circumstanțe, conduita inculpaților demonstrează o acțiune conștientă și orientată spre realizarea rezultatului prejudiciabil, prin însușirea valorii economice corespunzătoare masei lemnoase neînregistrate, ceea ce confirmă existența intenției directe în comiterea infracțiunilor imputate.

În cauză este prezent și obiectul juridic special al infracțiunii de însușire ilegală a bunurilor altei persoane, acesta fiind constituit din relațiile sociale cu privire la posesia, deținerea, administrarea și dispoziția legală asupra bunurilor aflate în gestiunea unei persoane sau entități, relații care sunt vătămate prin acțiunea de sustragere sau neînregistrare a bunurilor în evidențele contabile, cu scopul însușirii acestora.

Aceste relații sociale au fost lezate prin acțiunile inculpaților Radu Grigore și Ursu Ion, care, având atribuții de serviciu privind gestionarea și evidența masei lemnoase exploatate din fondul forestier, au dispus de o parte din masa lemnoasă extrasă fără a o reflecta integral în evidențele contabile ale instituției, ceea ce a condus la ieșirea acesteia din sfera de control legal al titularului dreptului de administrare. Acest fapt este confirmat prin Actul de constatare din 26.12.2019 și Procesul-verbal de control nr. 03PV/UN-20 din 18.03.2020, precum și prin fișele de inventariere a cioatelor, care atestă diferențe între volumul de masă lemnoasă exploatat și cel evidențiat oficial.

Totodată, probele testimoniale administrate, inclusiv declarațiile martorilor ***** și *****, precum și ale martorilor ***** și **********, coroborate cu înscrisurile din dosar, demonstrează că masa lemnoasă a fost efectiv extrasă din patrimoniul administrat de Rezervația Naturală „Plaiul Fagului”, iar o parte din aceasta nu a fost supusă evidențierii contabile, fiind astfel scoasă din circuitul legal de administrare.

Prin urmare, prin acțiunile inculpaților s-a adus atingere directă obiectului juridic special al infracțiunii, constând în relațiile sociale privind protecția patrimoniului și asigurarea evidenței legale a bunurilor încredințate, fapt ce confirmă existența laturii obiective și susține încadrarea juridică a faptelor imputate.

Astfel, ținând cont de cele indicate mai sus, Colegiul penal constată că inculpații Radu Grigore și Ursu Ion au acționat în baza unei înțelegeri prealabile și a unei coordonări reciproce în procesul de exploatare și gestionare a masei lemnoase, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, însă cu cauzarea daunelor fondului ariilor protejate de stat.

Din ansamblul probelor administrate – actul de constatare din 26.12.2019, procesul-verbal de control nr. 03PV/UN-20 din 18.03.2020, fișele de inventariere a cioatelor și de evaluare a masei lemnoase, precum și declarațiile martorilor *****,

*****, care au participat la efectuarea controlului la Rezervația Naturală ,,Plaiul Fagului” și la întocmirea Fișelor de evaluare a masei lemnoase extrase și neînregistrate în contabilitatea întreprinderii, iar martorii ***** și **********, rezultă că în procesul de tăiere, evidențiere și valorificare a masei lemnoase au fost admise diferențe între volumul efectiv exploatat și cel reflectat în evidențele contabile, ceea ce a condus la cauzarea unui prejudiciu material instituției.

Aceste împrejurări confirmă că inculpații au avut reprezentarea clară a caracterului ilicit al conduitei lor, au prevăzut consecințele prejudiciabile ale acțiunilor și au urmărit producerea acestora prin neînregistrarea integrală a masei lemnoase și însușirea echivalentului valoric al acesteia.

Colegiul consideră că în cadrul judecării cauzei, atât în instanţa de fond, cât şi în instanţa de apel nu au fost stabilite circumstanţe care pun la îndoială veridicitatea declaraţiilor reprezentantului părţii vătămate şi a martorilor audiaţi în instanţa de fond, dar din contra, aceștia amănunţit au descris împrejurările comiterii actelor ilegale de către inculpaţi, declaraţiile inculpaţilor privind nevinovăţia lor fiind confirmate prin probele administrate.

Totodată, Colegiul penal indică că martorii pe cauză au fost audiaţi în instanţa de fond sub jurăminte, într-un proces public, astfel careva temei de a pune la îndoială declaraţiile lor, instanţa de apel nu a constatat.

Versiunea inculpaților privind nevinovăția lor, Colegiul penal o apreciază ca fiind o metodă de apărare aleasă în scopul denaturării stabilirii adevărului în cauză și al eschivării de la răspunderea penală pentru faptele comise, or această poziție nu este confirmată prin ansamblul probelor administrate în cauză, care, dimpotrivă, se coroborează între ele și confirmă circumstanțele de fapt reținute de instanță. Astfel, susținerile inculpaților sunt contrazise de actul de control din 26.12.2019, de procesul-verbal de control nr. 03PV/UN-20 din 18.03.2020, de fișele de inventariere a cioatelor, precum și de declarațiile martorilor *****, *****, _care confirmă împrejurările esențiale ale exploatării masei lemnoase și diferențele stabilite între volumul extras și cel evidențiat.

În aceste circumstanțe, instanța apreciază că poziția inculpaților reprezintă o negare formală a faptelor reținute, lipsită de suport probator și menită să creeze dubii artificiale asupra probatoriului administrat, care însă, privit în ansamblu, este coerent, complet și suficient pentru a fundamenta constatarea vinovăției acestora.

Probele administrate pe cauză corespund cerinţelor stipulate de art.101 CPP, adică sânt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentinţe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele şi demonstrând deplin vinovăţia lui Radu Grigore și Ursu Ion în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură, însă instanţa de fond fără a verifica probele acuzării, prematur a conchis referitor la achitarea lor, pe motivul că nu s-a constata existența faptei infracțiunii.

Din aceste considerente şi în temeiul normelor procesual-penale supra citate, Colegiul penal reţine în acţiunile lui Radu Grigore și Ursu Ion ca fiind dovedit faptul că:

Radu Grigore, fiind angajat în calitate de maistru pădurar a ISRN „Plaiul Fagului” în baza contractului individual de muncă din 02 mai 2015 și a contractului de răspundere materială din 24 august 2018, de comun acord cu pădurarul Ursu Ion, contrar atribuțiilor de serviciu pct 2.3 din instrucțiunea de funcție a maistrului pădurar care îl obligă să exercite controlul în vederea folosirii corecte a fondului forestier a pazei și protecției pădurii, contrar pct 2.13 care îl obligă să ducă evidența volumelor și cantităților volumelor materialului lemnos recoltat, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, în perioada ianuarie 2019 - iunie 2019, fiind responsabili de evaluarea parchetelor ce urmează a fi tăiate și efectuarea nemijlocită a tăierilor de igienă în parchetele (48H/1, 50 E/1, 48B/2, 48B/3, 48K/1, 48K/2) în cantonul silvic 10 a Rezervației Naturale „Plaiul Fagului” situat în extravilanul s. Rădenii Vechi, pe o suprafață de 38,3 ha, cu contabilizarea ulterioară a masei lemnoase, au extras de pe parchetele enunțate supra, un volum de 1763,29 m^3 masă lemnoasă, însă la evidența contabilă a fost luată doar 1082,3 m^3 masă lemnoasă, iar diferența de 681 m^3 de masă lemnoasă în valoare de 520430,38 lei nu a fost luată la evidența contabilă în corespundere cu normativele tehnice, fiind înstrăinată, iar echivalentul bănesc fiind însușit, astfel în consecință fiind cauzate fondului ariilor naturale protejate de stat daune în proporții deosebit de mari, în mărime de 520430,38 lei, acțiunile lui fiind corect calificate în baza art. 191 alin. (4) Cod penal - însuşirea ilegală a bunurilor altei persoane, de către cel căruia i-au fost încredinţate în baza unui titlu şi cu un anumit scop, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, fiind angajat în calitate de maistru pădurar a ISRN „Plaiul Fagului” în baza contractului individual de muncă din 02 mai 2015 și a contractului de răspundere materială din 24 august 2018, de comun acord cu pădurarul Ursu Ion, contrar atribuțiilor de serviciu pct. 2.3 din instrucțiunea de funcție a maistrului pădurar care îl obligă să exercite controlul în vederea folosirii corecte a fondului forestier a pazei și protecției pădurii, contrar pct. 2.13 care îl obligă să ducă evidența volumelor și cantităților volumelor materialului lemnos recoltat, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, în perioada ianuarie 2020 - martie 2020, fiind responsabili de evaluarea parchetelor ce urmează a fi tăiate și efectuarea nemijlocită a tăierilor în parchetul 50 H1 în cantonul silvic 10 a Rezervației naturale „Plaiul Fagului” situat în extravilanul s. Rădenii Vechi, pe o suprafață de 2,0 ha, cu contabilizarea ulterioară a masei lemnoase, au extras de pe parchetul enunțat supra, un volum de 166,22 m^3 masă lemnoasă, însă la evidența contabilă a fost luată doar 129,0 m^3 masă lemnoasă, iar diferența de 33,22 m^3 de

masă lemnoasă în valoare de 23520,84 lei nu a fost luată la evidența contabilă în corespundere cu normativele tehnice, fiind înstrăinată, iar echivalentul bănesc fiind însușit, astfel în consecință fiind cauzate fondului ariilor naturale protejate de stat, daune în mărime de 23520,84 lei, acțiunile lui Radu Grigore ***** corect fiind încadrate în baza art. 191 alin. (2) lit.d), d) Cod penal - însuşirea ilegală a bunurilor altei persoane, de către cel căruia i-au fost încredinţate în baza unui titlu şi cu un anumit scop, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu.

Ursu Ion ***,** fiind angajat în calitate de pădurar a ÎSRN „Plaiul Fagului" în baza contractului individual de muncă din 02 mai 2015 și a contractului de răspundere materială din 24 august 2018, de comun acord cu maistrul pădurar Radu Grigore, contrar prevederilor contractuale care îl obligă care să aibă o atitudine grijulie față de valorile materiale luate în gestiune și să răspundă material pentru asigurarea integrității valorilor materiale luate în gestiune, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, în perioada ianuarie 2019 - iunie 2019, fiind responsabili de efectuarea nemijlocită a tăierilor de igienă în parchetele (48H/1, 50 E/1, 48B/2, 48B/3, 48K/1, 48K/2) în cantonul silvic 10 a Rezervației naturale „Plaiul Fagului" situat în extravilanul s. Rădenii Vechi, pe o suprafață de 38,3 ha, cu contabilizarea ulterioară a masei lemnoase, au extras de pe parchetele enunțate supra un volum de 1763,29 m3 masă lemnoasă, însă la evidența contabilă a fost luată doar 1082,3 m3 masă lemnoasă, iar diferența de 681 m3 de masă lemnoasă în valoare de 520430,38 lei nu a fost luată la evidența contabilă în corespundere cu normativele tehnice, fiind înstrăinată, iar echivalentul bănesc fiind însușit, astfel în consecință fiind cauzate fondului ariilor naturale protejate de stat, daune în proporții deosebit de mari, în mărime de 520430,38 lei, acțiunile lui Ursu Ion ***** corect fiind calificate în baza art. 191 alin. (4) Cod penal - însuşirea ilegală a bunurilor altei persoane, de către cel căruia i-au fost încredinţate în baza unui titlu şi cu un anumit scop, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, fiind angajat în calitate de pădurar a ÎSRN „Plaiul Fagului" în baza contractului individual de muncă din 02 mai 2015 și a contractului de răspundere materială din 24 august 2018, de comun acord cu maistrul pădurar Radu Grigore contrar prevederilor contractuale care îl obligă care să aibă o atitudine grijulie față de valorile materiale luate în gestiune și să răspundă material pentru asigurarea integrității valorilor materiale luate în gestiune, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, în perioada ianuarie 2020 - martie 2020, fiind responsabili de efectuarea nemijlocită a tăierilor de igienă, în parchetul 50 HI în cantonul silvic 10 a Rezervației naturale „Plaiul Fagului" situat în extravilanul s. Rădenii Vechi, pe o suprafață de 2,0 ha, cu contabilizarea ulterioară a masei lemnoase, au extras de pe parchetul enunțat supra un volum de 166,22 m3 masă lemnoasă, însă la evidența contabilă a fost luată doar 129,0 m3 masă lemnoasă, iar diferența de 33,22

m3 de masă lemnoasă în valoare de 23520,84 lei nu a fost luată la evidența contabilă în corespundere cu normativele tehnice, fiind înstrăinată, iar echivalentul bănesc fiind însușit, astfel în consecință fiind cauzate fondului ariilor naturale protejate de stat, daune în mărime de 23520,84 lei, acțiunile lui Ursu Ion corect fiind calificate conform art. 191 alin. (2) lit.b), d) Cod penal - însuşirea ilegală a bunurilor altei persoane, de către cel căruia i-au fost încredinţate în baza unui titlu şi cu un anumit scop, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu.

Colegiul penal atestă că la data judecării cauzei prin Legea nr. 247 din 29.07.2022 în vigoare din 26.08.2022 au fost modificate cuantumurile daunelor cauzate prin delapidare, prevăzute de art.191 alin.(4) și (5) CP , astfel că răspunderea penală în baza art.191 alin.(5) urmează să survină, dacă valoarea bunurilor delapidate depășește 100 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei, care la cazul examinat este de 697500 lei (6975x100), iar în baza art. 191 alin. (4) CP - dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii ce constituie 279 000 lei. În rezultat, în virtutea retroactivității legii penale mai blînde, prevăzut de art. 10 Cod penal, fapta din speță comisă în anul 2019 corect a fost încadrată în baza art. 191 alin. (4) CP.

Colegiul penal indică că nu va reține circumstanța comiterii de inculpații Radu Grigore și Ursu Ion a delapidării din perioada ianuarie 2020-martie 2020 cu cauzarea daunelor considerabile, după cum a descris procurorul în ordonanțele de modificare a învinuirii din 18.03.2024(f.d.74, 75 vol.V),

Colegiul penal atestă că, prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, au intervenit modificări în conținutul art. 126 alin. (2) Cod penal, care prevede în calitate de proporţii considerabile (...) valoarea bunurilor sustrase (...), care depăşeşte 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei, care potrivit Hotărârii nr. 664 din 2019, pentru anul 2020 salariul mediu lunar pe economie prognozat a constituit 7953 lei.

Conform calculului efectuat în sensul art. 126 alin.(2) Cod penal, pentru încadrarea delapidării potrivit agravantei cu cauzarea daunei în proporții considerabile suma daunei cauzate urma să depășească 79 530 lei. În atare împrejurări, acțiunile inculpaților de delapidare pe episodul în care a fost cauzată daună de 23520,84 lei nu pot fi calificate ca fiind săvîrșite în proproții considerabile.

La numirea pedepsei inculpaţilor, Colegiul ţine cont de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art. 61 al. (2) Cod Penal RM şi criteriile de individualizare a pedepsei stabilite în art.75 Cod Penal.

Conform prevederilor art.7 Cod penal la aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvîrşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art.394 al.(2) pct.1) CPP, persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului Cod.

Totodată, conform art.75 al.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei instanţa de judecată are obligaţia să ţină cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuiază ori agravează răspunderea, de influienţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatei, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

La stabilirea pedepsei pentru infracţiunile comise de către Radu Grigore și Ursu Ion, prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. b), d) și art. 191 alin. (4) Cod penal, Colegiul penal conducându-se de prevederile art.7, 61, 75CP, va ţine cont de gravitatea infracţiunilor săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului.

Sancţiunea art. 191 al.(2) lit.b), d) Cod Penal, prevedea pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, iar art. 191 alin. (4) Cod penal se pedepsește cu închisoare de la 7 la 12 ani.

Colegiul penal a stabilit că inculpații au comis infracţiuni care conform art.16 al.(3) CP se atribuie categoriei infracţiunilor grave.

Circumstanţe atenuante conform art.76 Cod penal sau agravante, conform art.77 Cod penal nu au fost stabilite.

La individualizarea pedepsei, Colegiul penal ia în considerație și personalitatea inculpaților Radu Grigore care este prima dată în conflict cu legea penală, avînd aplicate sancțiuni contravenționale pentru contravenții, fiind o persoană cu studii de specialitate, căsătorit, angajat în cîmpul muncii cît și personalitatea lui Ursu Ion care este prima dată în conflict cu legea penală, avînd aplicate sancțiuni contravenționale pentru contravenții, fiind o persoană cu studii superioare, căsătorit, angajat în cîmpul muncii.

Ținând cont de circumstanțele descrise Colegiul penal consideră oportun de a stabili inculpaților Radu Grigore și Ursu Ion pedeapsa pentru infracțiunea prevăzută de art. 191 alin.(4) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 7 /șapte/ ani, iar în baza art. 191 alin.(2) lit.b), d) Cod penal - închisoare pe un

termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

Potrivit art. 84 alin.(1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate pedeapsa definitivă urmează a fi stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani 1 (una)lună închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

Potrivit art. 70 alin. (3) CP, pedeapsa închisorii urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

Cu privire la acțiunea civilă înaintată în cauză, Colegiul penal reține că aceasta este întemeiată și urmează a fi admisă integral, întrucât sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale, prevăzute de lege.

Potrivit art. 219 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, acțiunea civilă poate fi înaintată de persoana căreia i-a fost cauzat prejudiciu material nemijlocit prin fapta interzisă de legea penală, iar instanța este obligată să o examineze odată cu fondul cauzei.

Potrivit art. 224 alin. (1) CPP partea civilă poate retrage acţiunea civilă în orice moment al procesului penal, însă nu mai târziu de retragerea completului în camera de deliberare pentru soluţionarea în fond a cauzei. (2) Retragerea acţiunii civile, acceptată de organul de urmărire penală sau instanţă, impune încetarea procesului cu privire la acţiunea civilă, fapt ce împiedică intentarea ulterioară a aceleiaşi acţiuni în cadrul procesului penal. Retragerea acțiunii civile la faza judecării cauzei, acceptată de instanţă, împiedică intentarea ulterioară a aceleiaşi acţiuni în cadrul procesului civil.

Conform art. 387 alin. (1) și (3) CPP , instanța de judecată, odată cu pronunțarea sentinței de condamnare, este obligată să se pronunțe asupra acțiunii civile și să o admită total sau parțial, în funcție de întinderea prejudiciului dovedit.

Instanţa judecă acţiunea civilă în conformitate cu art. 219 – 226 CPP. Reieşind din art. 220 alin. (2) și (3) CPP, normele procedurii civile pot fi aplicate la judecarea acțiunii civile numai în cazul în care soluţionarea acţiunii civile nu este reglementată de normele de procedură penală.

Art. 397 alin. (1) CPP oferă instanței de judecată dreptul de a repara dauna materială cauzată prin infracțiune, chiar dacă nu a fost înaintată o acțiune civilă. Totuși, aceasta nu este o obligație, ci este un drept, care se aplică în special în cazul infracțiunilor pentru care cuantumul prejudiciului contează la încadrarea juridică a faptei.

Din materialele cauzei se atestă că la 22.04.2021 în cursul urmăririi penale ÎS Rezervația Naturală,,Plaiul Fagului,, a depus o cerere scrisă motivată privind intentarea acțiunii civil(f.d.88 vol.IV) prin care a solicitat încasarea în beneficiul

întreprinderii din contul lui Ursu Ion și Radu Grigore a prejudiciului cauzat în sumă de 520430,38 lei, prin faptele din perioada ianuarie 2019-iunie 2019.

În instanța de fond în dezbaterile judiciare la 18.03.2024, reprezentantul părții civile a susținut acțiunea civilă și a solicitat încasarea sumei din contul inculpaților. Însă în sentința pronunțată la 24.05.2025 , instanța de fond eronat a admis o cerere datată cu 22.05.2024 prin care partea civilă renunță la acțiunea sa, cererea nu a fost anexată la dosar în modul stabilit, în timpul cercetării judecătorești și nu a fost verificată în ședința de judecată. Respectiv, depunînd apel asupra sentinței în latura civilă, reprezentantul părții civile, nu susține această cerere de renunț la acțiune, argumentînd că a fost depusă fără careva suport juridic.

Colegiul penal, constată că prin acțiunile ilicite ale inculpaților Radu Grigore și Ursu Ion a fost cauzat un prejudiciu material Rezervației Naturale „Plaiul Fagului”, în cuantum de 520430,38 lei și de 23520, 84 lei, constatate prin probele prezentate, în special Actul de constatare din 26.12.2019, Fișele de inventariere și evaluare și Procesul-verbal de control nr. 03PV/UN-20 din 18.03.2020, care atestă diferențele dintre volumul de masă lemnoasă exploatat și cel evidențiat în contabilitate și evaluarea acestei mase lemnoase.

Prejudiciul material este direct, cert și determinabil, fiind confirmat prin înscrisurile contabile și calculele efectuate de organele competente, din care rezultă valoarea economică a masei lemnoase neînregistrate și, ulterior, însușite.

Totodată, între fapta ilicită a inculpaților și prejudiciul cauzat există o legătură de cauzalitate directă, întrucât sustragerea unei părți din masa lemnoasă exploatată a determinat diminuarea patrimoniului instituției și imposibilitatea recuperării bunurilor sau a echivalentului lor valoric.

Instanța reține că acțiunea civilă este formulată de partea civilă în mod legal, în cadrul procesului penal, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, iar prejudiciul nu a fost reparat benevol de către inculpați, nefiind administrate probe care să ateste restituirea bunurilor sau compensarea valorică a acestora.

În aceste condiții, sunt întrunite cumulativ condițiile răspunderii civile delictuale fiind demonstrată existența faptelor ilicite de delapidare și valoarea daunei cauzate, legătura de cauzalitate și vinovăția, motiv pentru care Colegiul penal consideră întemeiată acțiunea civilă depusă și încasarea din contul inculpaților, în mod solidar, a sumei prejudiciului cauzat prin infracțiunile de care au fost găsiți vinovați, în cuantum de 520430,38 lei și 23520, 84 lei în total suma de 543951,22 lei.

Cu privire la încheierea judecătorească privind corectarea erorii din 28.05.2025, întemeiată pe prevederile art. 249 CPP, Colegiul penal reține că aceasta urmează a fi casată, întrucît prin emiterea încheierii respective, instanța s-a pronunțat asupra aplicării normei de drept material incidente în cauză și asupra

încadrării juridice a faptelor imputate inculpaților, aspecte care excedează sfera erorilor materiale susceptibile de a fi înlăturate prin procedura prevăzută de lege pentru corectarea omisiunilor sau a erorilor evidente.

Colegiul subliniază că, potrivit art. 249 din Codul de procedură penală, erorile materiale evidente cuprinse într-un act procedural pot fi corectate de către organul de urmărire penală, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată care a emis actul, fie din oficiu, fie la cererea persoanei interesate.

În consecință, având în vedere conținutul și limitele reglementărilor menționate, Colegiul penal concluzionează că eroarea comisă de instanța de fond cu privire la încadrarea juridică a faptelor reținute în sarcina inculpaților Radu Grigore și Ursu Ion nu constituie o eroare materială evidentă și nici o omisiune susceptibilă de remediere prin încheiere de corectare. Întrucât modificarea încadrării juridice implică o reevaluare a fondului cauzei și a aplicării normelor de drept, aceasta nu poate fi realizată prin procedura reglementată de art. 249 CPP.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia privind admiterea apelurilor procurorului în Procuratura Ungheni, Lucian Primac și a avocatului Ion Chitoroagă în interesele părții vătămate ÎS RN ”Plaiul Fagului declarate împotriva sentinţei Judecătoriei Ungheni din 24.05.2024, cu casarea totală a respectivei sentințe și încheierii de corectare, cu pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, în aspectul nominalizat.

În conformitate cu prevederile art.415 alin. (1) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Apelurile procurorului în Procuratura Ungheni, Lucian Primac și a avocatului Ion Chitoroagă în interesele părții vătămate ÎS Rezervația Naturală ”Plaiul Fagului”, declarate împotriva sentinţei Judecătoriei Ungheni din 24.05.2024 în cauza penală în privința lui Radu Grigore și Ursu Ion, se admit, cu casarea totală a respectivei sentințe și a încheierii de corectare din 28.05.2024 cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Se recunoaște vinovat Radu Grigore ***** de săvârșirea infracţiunii prevăzute de art.191 alin. (4) Cod penal şi în baza acestei Legi i se stabileşte pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani.

Se recunoaște vinovat Radu Grigore ***** de săvârșirea infracţiunii prevăzute de art.191 alin. (2) lit.b),d) Cod penal şi în baza acestei Legi i se stabileşte pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea fondului forestier pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul parţial al pedepselor, i se stabilește lui Radu Grigore ***** pedeapsă

definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani 1 (una) lună, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea fondului forestier pe un termen de 3 (trei)ani.

În temeiul art.72 alin.(3) Cod penal, pedeapsa închisorii, urmează a fi executată de Radu Grigore ***** în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul pedepsei închisorii pentru Radu Grigore urmează a fi calculat din 07.07.2026, cu luarea lui sub strajă imediat din sala de judecată.

Se recunoaște vinovat Ursu Ion ***** de săvârșirea infracţiunii prevăzute de art.191 alin. (4) Cod penal şi în baza acestei Legi i se stabileşte pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani.

Se recunoaște vinovat Ursu Ion ***** de săvârșirea infracţiunii prevăzute de art.191 alin. (2) lit.b), d) Cod penal şi în baza acestei Legi i se stabileşte pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea fondului forestier pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul parţial al pedepselor, i se stabilește lui Ursu Ion ***** pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani 1 (una) lună, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita activitate legată de gestionarea fondului forestier pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art.72 alin.(3) Cod Penal, pedeapsa închisorii urmează a fi executată de Ursu Ion ***** în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul pedepsei lui Ursu Ion ***** urmează a fi calculat din momentul reținerii.

Se admite integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată ÎS Rezervația Naturală ”Plaiul Fagului” și se încasează în mod solidar de la Radu Grigore și Ursu Ion suma de 543 951,22 lei (cinci sute patruzeci și trei nouă sute cincizeci și unu, 22) lei cu titlu de prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

Decizia este executorie, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 (două) luni, de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată public la 07.07.2026.

Preşedintele de şedinţă: **Judecător:** **Judecător:**